Nummer VN

Directie

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders

Voordracht voor de vergadering van <datum>

Portefeuille

Vervoer, Verkeer, Water, Luchtkwaliteit

Agendapunt

<*automatisch*>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

EB4: Afsprakenkader en Investeringsplan Zero Emissie Bussen (ZEB) vierde batch

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het vervangen van de GVB busvloot door Zero Emissie Bussen
2. In te stemmen met het afsprakenkader voor de vierde batch ZEB
3. In te stemmen met de hieronder nader gespecificeerde financiële bijdrage van de Gemeente Amsterdam aan de vierde batch ZEB
4. Kennis te nemen van het Investeringsplan voor de vierde batch ZEB
5. In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op het afsprakenkader en het Investeringsplan EB4 (bijlage 1 en 2) op grond van artikel 55, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g van de Wet openbaarheid van bestuur, aangezien door publicatie daarvan de commerciële belangen van GVB en leverancier mogelijk worden geschaad. De geheimhouding wordt opgelegd tot en met 31 december 2035 (HOE WORDT DIT JAAR BEPAALD? BIJ EB2 WAS HET 2033).
6. In te stemmen met het gedeeltelijk opleggen van geheimhouding op het Afsprakendocument en Investeringsplan voor EB2 (bijlage 2) op grond van artikel 55, eerste lid van de Gemeentewet. Dit in verband met de belangen genoemd in artikel 10, tweede lid onder g van de Wet openbaarheid van bestuur. Geheimhouding is slechts gewenst voor de financiële cijfers uit het investeringsplan en een aantal passages in het bijbehorende Afsprakenkader en Investeringsplan EB4, zodat maximale transparantie wordt geboden over de besluitvorming en de commerciële belangen van GVB en leverende partij niet worden geschaad. De geheimhouding wordt opgelegd tot en met 31 december 2035.
7. IETS M.B.T. BIJDRAGE DEELNEMINGEN – IN TE VULLEN DOOR DEELNEMENING (HELEEN NOIJONS)
8. Kennis te nemen van de omwisseling van de elektrificatie van de vierde batch buslijn 36 (Busstation Noord – Coentunnel – Sloterdijk) met derde batch buslijn 43 (Amsterdam Centraal – Prins Hendrikkade – Java Eiland – Borneoeiland) MILIEUZONERING/ONTHEFFINGEN
9. LIANDER/CONGESTIEPROBLEMATIEK – VOOR KENNISNEMING?

Kernboodschap

De gemeente Amsterdam, GVB en Vervoerregio werken gezamenlijk aan de vervanging van dieselbussen in het OV door ca. 85 elektrische bussen, snelladers op busstation Noord, busstation Lelylaan en busstation Holendrecht en langzaamladers in Garage Noord, Garage West en Garage Zuid. Om de gezamenlijke business case sluitend te

krijgen zijn aanvullende financiële bijdragen nodig. Gemeente Amsterdam draagt bij aan de inpassingskosten van de snelladers op de busstations Noord, Lelylaan en Holendrecht. Daarnaast draagt de gemeente bij aan de financiële risico's en onvoorzien m.b.t. de te leveren bussen, laadinfrastructuur en inpassing in de openbare ruimte.

Bestuurlijke achtergrond

Drie partners werken aan het project om de Amsterdamse dieselbussen te vervangen door Zero Emissie Bussen, te weten de gemeente Amsterdam, GVB en Vervoerregio Amsterdam. Om de vervanging van dieselbussen door Zero Emissie Bussen in Amsterdam in gang te zetten heeft de wethouder Duurzaamheid in april 2015 samen met het GVB namens de gemeente het Duurzaamheidsconvenant getekend. Hierin staat de ambitie dat in 2025 al het Amsterdams Openbaar Vervoer uitstootvrij is. Het convenant stelt over de meerkosten als gevolg van de vervanging van dieselbussen, dat de gemeente samen met andere decentrale overheden zoeken naar financiële dekking. Het GVB zorgt op haar beurt dat tijdig de aanbestedingen worden gestart. In het coalitieakkoord 2018 is de eerdere bestuurlijke ambitie herbevestigd dat het busvervoer in Amsterdam in 2025 geheel uitstootvrij is.
De Vervoerregio Amsterdam is medeondertekenaar van het landelijk bestuursakkoord Zero Emissie Bus. In dit akkoord wordt uitgegaan dat in 2025 alle nieuw in te stromen bussen emissie vrij zijn en in 2030 alle bussen emissie vrij.

De upgrade naar Zero Emissie Bussen is zeer wenselijk vanuit duurzaamheidsambities en het verbeteren van de luchtkwaliteit. De kosten voor elektrische bussen zijn echter hoger dan voor dieselbussen. Ook is er meer personeel nodig vanwege de tijd die nodig is voor het tussentijds bijladen. Daarnaast brengt de initiële bouw van de laadinfrastructuur en de stroomaansluiting extra kosten met zich mee.

WIE WEL OF NIET VAN DE PARTNERS IN WELK GREMIUM AL EEN BESLUIT HEEFT GENOMEN VOOR ZOVER DAT GEBEURD IS.

BIJDRAGE GVB IN RELATIE TOT DEELNEMINGEN???

Bestuurlijke prioriteit

-Agenda Duurzaamheid, vastgesteld op 11 maart 2015
-Coalitieakkoord, vastgesteld op 24 mei 2018

"Niemand kan eromheen, het wordt steeds drukker in de stad. De stad slibt langzaam dicht. Fietsers en voetgangers hebben te weinig ruimte. En Amsterdam overschrijdt de normen voor luchtkwaliteit flink; Amsterdammers roken ongemerkt zes sigaretten per dag. Het is tijd voor echte keuzes, waarin we voorrang geven aan voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer en waarin Amsterdam autoluw wordt."

"In de traditie van Amsterdam zorgen we ervoor dat innovatie, creativiteit en ondernemerschap helpen bij één van de grootste transities uit onze geschiedenis en zorgen we dat wij samen profiteren van een duurzame toekomst die voor alle Amsterdammers bereikbaar is."

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder a, van de Gemeentewet

Het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.

Artikel 160, eerste lid, onder b, van de Gemeentewet
Het college is bevoegd beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren, tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester hiermee is belast.

Artikel 55, eerste lid van de Gemeentewet
Het college kan op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in een besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan het college worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Geheimhouding omtrent het in een besloten vergadering behandelde wordt tijdens die vergadering opgelegd. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen totdat het college haar opheft.

Artikel 10, tweede lid onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur
Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Onderbouwing besluit

1. **Kennis te nemen van de stand van zaken van het vervangen van de GVB busvloot door Zero Emissie Bussen**

   Batch 1; sinds 2020 rijden de eerste elektrische bussen door Amsterdam. Het gaat om buslijnen (lijn 15, 22, 61, 222) die vanuit station Sloterdijk vertrekken. Hiervoor worden 29 bussen ingezet en werden 7 snelladers geïnstalleerd.
   Batch 2; in 2021 zijn 3 snellaadpalen aan station Sloterdijk toegevoegd en begon de elektrificatie van een extra buslijn (lijn 369) met in totaal 13 bussen. In de garage West staan de nachtladers voor deze in totaal 42 bussen.
   Batch 3; naar verwachting zullen in het voorjaar 2022 buslijnen (lijn 18, 21, 36, 42, 48 en 248) die vanuit Amsterdam Centraal vertrekken elektrisch gaan rijden. Het gaat hierbij om in totaal 31 elektrische bussen en er worden 6 snellaadpalen op het busplatform IJzijde gerealiseerd. De nachtladers voor deze bussen staan in de garages West en Noord.
   Batch 4; in 2023 stromen dan de bussen in voor de vierde batch. Het betreft buslijnen die hun eindhalte hebben bij busstation Noord (lijn 37 en 38), Lelylaan (lijn 62 en 63), Holendrecht (lijn 41, 44, 47, 49 en 66) en buslijn 43 die haar eindhalte bij Amsterdam Centraal heeft . Maximaal 85 elektrische bussen worden hiervoor ingezet. Bij de busstations Noord en Lelylaan komen ieder 4 snellaadpalen. Bij Holendrecht komen er 6. De nachtladers komen in resp. garage Noord, West en Zuid.
   Batch 5; volgens planning zullen ook de elektrische bussen voor de vijfde batch in 2023 instromen. Het gaat om twee buslijnen (34 en 35) die hun eindhalte bij het Olof Palmeplein in Noord hebben. Deze worden in de nacht geladen in garage Noord. Het gaat om 19 bussen en er komen naar verwachting 5 snellaadpalen bij busstation Olof Palmeplein.
   Batch 6; volgens planning stromen de elektrische bussen eind 2024 in. Het betreft buslijnen (40/240 en 65/265) in Amsterdam Zuid en IJburg. Mogelijk zullen snelladers

geplaatst worden bij station Zuid en op IJburg. Het gaat om 42 elektrische bussen. De nachtladers worden geplaatst in garage Zuid.

2. In te stemmen met het afsprakenkader voor de vierde batch ZEB

In het afsprakenkader en bijbehorend investeringsplan hebben de drie partijen afspraken gemaakt over wie wat gaat doen en om ervoor te zorgen dat uiterlijk eind 2023 de genoemde buslijnen emissie vrij kunnen gaan rijden. Ook worden hier afspraken gemaakt over de kostenverdeling die zich dan wederom vertaald naar concrete bedragen in het investeringsplan. Wie welke kosten voor zijn rekening neemt wordt onder andere beredeneerd vanuit verantwoordelijkheden:

- GVB: Verantwoordelijk voor de busvloot & stallingsladers
- Gemeente: Verantwoordelijk voor de inpassing van de snellaadinfrastructuur in de openbare ruimte
- Vervoerregio: Verantwoordelijk voor de snellaadinfrastructuur in de openbare ruimte

3. In te stemmen met de financiële bijdrage van de Gemeente Amsterdam aan de vierde batch ZEB

De gemeente Amsterdam draagt direct (dit staat los van een mogelijke bijdrage via deelnemingen) € [redacted] bij aan de vierde batch ZEB. In dit bedrag zit een bijdrage t.b.v. de inpassing van de snelladers in de openbare ruimte en een bedrag t.b.v. de post risico's en onvoorzien. Belangrijk om te vermelden is dat zowel Europese (CEF) als nationale (DKTI) subsidies die het project onder bepaalde voorwaarden ten goede zullen komen in dit totaalbedrag zijn ingecalculeerd. Voor de Europese subsidie geldt als belangrijke voorwaarde dat de bussen, en daarmee ook de snelladers, voor eind 2023 operationeel moeten zijn om subsidie te mogen ontvangen. Belangrijke voorwaarde voor de nationale subsidie is.....XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

4. Kennis te nemen van het Investeringsplan voor de vierde batch ZEB

Het investeringsplan (zie bijlage XXX) geeft aan de ene kant de investeringen en risico's/onvoorzien weer en aan de andere kant de dekking hiervan. De grote post 'oa' wordt gedragen door de Vervoerregio, het GVB en aangevuld met subsidie. Bij de bijdrage van de Vervoerregio gaat het om de reguliere bijdrage van bussen. GVB komt op voor de meerkosten van de elektrische bussen. Post 'ob' wordt gedragen door de Vervoerregio. Hier zit ook subsidiegeld in. De overige posten van item 'o' worden gedragen door het GVB en deels ook gesubsidieerd. Item 1 wordt gedragen door het GVB en subsidie. Item 2 wordt gedragen door het GVB en de Vervoerregio, aangevuld met subsidie; item 3 door het GVB en subsidie. Item 4 wordt gedragen door de gemeente en evenzeer aangevuld met subsidie. Items 6a en 6b worden volledig gedragen door de Vervoerregio, de overige subposten door de drie partijen gezamenlijk. Item 7 wordt gedragen door de Vervoerregio. De post risico's en onvoorzien wordt door de drie partijen gedragen. Het exploitatieeffect over 15 jaar dat aan de dekkingskant te vinden is valt onder de verantwoordelijkheid van het GVB.

5. In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op het afsprakenkader en het Investeringsplan EB4 (bijlage 1 en 2) op grond van artikel 55, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10, tweede lid onder g van de Wet openbaarheid van bestuur, aangezien door publicatie daarvan de

commerciële belangen van GVB en leverancier mogelijk worden geschaad. De geheimhouding wordt opgelegd tot en met 31 december 2035 (HOE WORDT DIT JAAR BEPAALD? BIJ EB2 WAS HET 2033).

Door publicatie van het Afsprakendocument en Investeringsplan EB4 kunnen de commerciële belangen van GVB en leverancier mogelijk worden geschaad. De geheimhouding wordt opgelegd tot en met 31 december 2035.
Bijlage 1 – **Kabinet** Afsprakendocument en Investeringsplan EB4

6. **In te stemmen met het gedeeltelijk opleggen van geheimhouding op het Afsprakendocument en Investeringsplan voor EB2 (bijlage 2) op grond van artikel 55, eerste lid van de Gemeentewet. Dit in verband met de belangen genoemd in artikel 10, tweede lid onder g van de Wet openbaarheid van bestuur. Geheimhouding is slechts gewenst voor de financiële cijfers uit het investeringsplan en een aantal passages in het bijbehorende Afsprakenkader en Investeringsplan EB4, zodat maximale transparantie wordt geboden over de besluitvorming en de commerciële belangen van GVB en leverende partij niet worden geschaad. De geheimhouding wordt opgelegd tot en met 31 december 2035.**

Gedeeltelijke geheimhouding blijft echter een vereiste. Bedragen genoemd in bijlage 2 mogen immers niet openbaar worden gemaakt, omdat dan mogelijk commerciële belangen van GVB en leverende partij kunnen worden geschaad De geheimhouding wordt opgelegd tot 31 december 2035.
Bijlage 2 – Deels openbare versie van Afsprakendocument en Investeringsplan EB2

7. **IETS M.B.T. BIJDRAGE DEELNEMINGEN?!**

8. **WISSEL LIJNEN 36 (batch 4) EN 43 (batch 3) – VOOR KENNISNEMING – MILIEUZONERING/ONTHEFFINGEN**

Lijn 36 is in het masterplan ZEB onderdeel van EB4. In de aanbesteding EB4 is voor de elektrische bussen een hoogte-eis opgenomen zodat lijn 36 onder het Kabelweg-viaduct door kan rijden. Echter wordt per eind 2021 de lijnvoering van lijn 36 gewijzigd vanwege de bouw van een nieuw spoorviaduct (goederenspoorlijn). Hierdoor gaat lijn 36 niet langer over de Kabelweg rijden, maar eerder de ring A10 op richting Noord (of af in zuidelijke richting).

Omdat lijn 36 nu ook een kortere reistijd kent, is er een uitgelezen kans om lijn 36 eerder elektrisch te laten rijden met EB1 bussen die niet volledig worden ingezet. De koppeling van lijnen 36 en 61 blijkt daarnaast enorm efficiënt.
Bij het bepalen van het aantal bussen voor EB3 (met laadhub CS) heeft GVB rekening gehouden met de inzet van drie standaard EB1-bussen op lijn 43 (i.p.v. deze aan te schaffen als onderdeel van EB3). Deze bussen zullen nu dan ingezet worden op lijn 36. Aangezien lijn 36 aanzienlijk meer kilometers rijdt dan lijn 43 wordt met deze wissel eerder veel uitstoot bespaard. Dit betekent dat GVB na implementatie EB3 met drie dieselbussen blijft halteren op CS totdat de batch 4 bussen in 2023 instromen.

9. **LIANDER/CONGESTIEPROBLEMATIEK – VOOR KENNISNEMING?**

Liander heeft driemaal congestie moeten afkondigen voor grote delen van Amsterdam. Vooral de recente aankondiging voor Onderstation Vliegenbos kan gevolgen hebben voor de uitrol van de Laadinfrastructuur voor ZEB. De locaties Olof Palmeplein, Molenwijk en Station Noord kunnen in de toekomst mogelijk hinder gaan ondervinden bij het aanvragen van transportvermogen bij Liander. Deze problematieken zijn bekend bij ZEB, Liander en programma EVA. Het betreffen reeds vooraankondigingen van congestie. Dit houdt in dat er nu crisisteams worden ingericht om de congestieproblematieken zo snel mogelijk op te lossen. Ook word er gekeken naar (tijdelijke)noodmaatregelen om de verschillende ontwikkelingen toch doorgang te laten vinden. Daarnaast wordt er in het crisisteam ook gekeken naar het versneld uitbreiden van het netwerk.

Definitieve invulling van deze maatregelen moet nog volgen en zodra daar meer informatie over bekend is, zal dit ook met u gedeeld worden. Het programma EVA stelt de raad en het college periodiek op de hoogte van de voortgang.

De overige locaties (Lelylaan en Holendrecht) bevinden zich niet momenteel niet in congestiegebieden. Vooralsnog is daar dus nog voldoende vermogen om de Laadinfrastructuur van de bussen aan te sluiten.

Participatie

Bij de locatie busstation Lelylaan zal participatie plaats vinden. Deze zal betrekking hebben op het uiterlijk van de omheining rondom de laadvoorzieningen (lees: inkoop- en transformatorstation en laadregelkasten). De laadvoorzieningen worden tegenover van het busstation op een nieuw te maken oppervlak in het talud van de daar aanwezige watergang geplaatst.

De laadvoorzieningen zijn belangrijk maar in de openbare ruimte onooglijke objecten die niet bij voorbaat bijdragen aan een positieve ervaring van de openbare ruimte. De laadvoorzieningen moeten vanuit het aspect van (sociale) veiligheid omheind worden. Dit biedt de kans om via een door de buurt gedragen ontwerp van de omheining een beeld in de openbare ruimte te creëren dat geaccepteerd en mogelijk zelfs als mooi ervaren wordt door de buurtbewoners, passanten en reizigers.

Het moet nog nader bepaald worden welke rol bewoners zullen krijgen. Naar verwachting wordt het een proces waarin bewoners 'adviseren' of mogelijk zelfs 'co-creëren'.

Financiële onderbouwing

Financiële onderbouwing: <Nee / Ja> *(indien Ja, vul dan het investeringsvoorstel en/of de financiële tabel in, in samenwerking met je financieel adviseur)*

WAT DOEN WE HIER. 'JA' EN ONDERSTAANDE TABELLEN DUS INVULLEN, DAN GRAAG HULP VAN [redacted] (MOGELIJK [redacted])

Investeringsvoorstel

Tabel: Basisgegevens investering

Investeringssom	€

Portefeuille Gemeente Amsterdam

Agendapunt College van burgemeester en wethouders

Voordracht voor de vergadering van <datum>

Rentepercentage	%
Afschrijvingstermijn (jaar)	
Kapitaallasten	€
Aanvang kapitaallasten	
MIP nummer	

Tabel: Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
<naam>	<nr.>	<I/S>	€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<naam>	<nr.>	<I/S>	€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<naam>	<nr.>	<I/S>	€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal			€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
<naam>	<nr.>	<I/S>	€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<naam>	<nr.>	<I/S>	€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<naam>	<nr.>	<I/S>	€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal			€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

I=Incidenteel
S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting:
De beoogde bijdrage van de gemeente, € [redacted], wordt gedekt uit het Stedelijk Mobiliteitsfonds en door een bijdrage van 'Uitstootvrije Mobiliteit'. VERDERE AANVULLING/MEER HIER? VERDELING?

Conclusie:
???

Communicatie

Binnen de gemeente Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente N.v.t.

Portefeuille Gemeente Amsterdam

Agendapunt College van burgemeester en wethouders

Voordracht voor de vergadering van <datum>

Documenten

Registratienr.	**Naam**
<*automatisch*>	Afsprakenkader en investeringsplan **KABINET**
<*automatisch*>	Openbare versie Afsprakenkader en investeringsplan

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

V&OR, [redacted], o6[redacted], [redacted]@amsterdam.nl

Besluit college van burgemeester en wethouders

<*automatisch, na afloop vergadering*>